

Dezynfekcja w placówkach służby zdrowia

Disinfection in health care facilities

Małgorzata Ryczek

Starszy Specjalista ds. Handlowych i Zamówień Publicznych
MEDI-SEPT SP. Z O.O.

Słowa kluczowe: higiena powierzchni szpitalnych, dezynfekcja, dezynfekcja powierzchni

Key words: hygiene of hospital surfaces, disinfection, surface disinfection

Dlaczego dezynfekcja w placówkach ochrony zdrowia jest ważna? Odpowiedzią na to pytanie niech będą liczby obrazujące skalę zakażeń szpitalnych. Na terenie Unii Europejskiej dochodzi do 4 milionów tych infekcji rocznie. Przekłada się to na 16 milionów dodatkowych dób hospitalizacji. Koszty bezpośrednie zakażeń szpitalnych wynoszą 5,6 miliarda euro w skali roku. W przeliczeniu na jedną placówkę szacuje się, że jest to koszt około 300 000 euro rocznie.

Musimy pamiętać, że problem tego typu zakażeń występuje na całym świecie i dotyczy, w zależności od specyfiki oddziały, 5–30% hospitalizowanych pacjentów. Zakażenia szpitalne, o których mówimy, definiujemy jako rozpoznane klinicznie i potwierdzone laboratoryjnie infekcje, które powstają i rozwijają się w czasie hospitalizacji (nie wcześniej niż 48 godzin po przyjęciu).

Pacjenci często są nieświadomi nosicielstwa, a żeby doszło do zakażenia wystarczą mikroorganizmy, które sprzyjają przenoszeniu mikroorganizmów. Dodatkowo w warunkach szpitalnych powstają nowe WROTA ZAKAŻEŃ, takie jak różnego rodzaju zabiegi chirurgiczne czy wkłucia, przez co zarówno pacjenci jak i personel są dodatkowo narażeni na tego typu zakażenia.

Należy pamiętać, że tylko prawidłowo przeprowadzona dezynfekcja niszczy mikroorganizmy, a tym samym eliminuje ewentualne zakażenia, a także nie dopuszcza do ich przenoszenia.

Jednak aby wybrać odpowiedni sposób dezynfekcji, a co za tym idzie prawidłowo dopasować preparaty do potrzeb placówki, musimy pamiętać według jakich kryteriów grupujemy preparaty do dezynfekcji.

Podstawowa klasyfikacja preparatów do dezynfekcji dzieli je ze względu na rejestrację na:

1. Wyroby medyczne – preparaty tak zarejestrowane muszą mieć nadany znak CE; zaliczamy do nich:

- Preparaty do dezynfekcji narzędzi (wyroby inwazyjne)
- Preparaty do dezynfekcji powierzchni małych

2. Produkty biobójcze – posiadające wpis do rejestru produktów biobójczych; zaliczamy do nich:

- Preparaty do dezynfekcji dużych powierzchni, wody i basenów
- Preparaty do dezynfekcji skóry rąk (nieprzerwana tkanka) – tylko dezynfekcja higieniczna i chirurgiczna

3. Produkty lecznicze mające swoje zastosowanie do dezynfekcji skóry z przerwana tkanką (iniekcje, operacja) oraz do dezynfekcji błon śluzowych.

Kolejna segregacja preparatów do dezynfekcji to wydzielenie głównych obszarów zastosowania środków dezynfekcyjnych. Wyszczególniamy tu preparaty przeznaczone do:

1. Dezynfekcji skóry i błon śluzowych, antyseptyki rąk (preparaty gotowe do użycia)
2. Dezynfekcji narzędzi medycznych, dezynfekcji endoskopów

(koncentraty w formie płynu lub granulatu)

3. Dezynfekcji dużych powierzchni i sprzętu medycznego (koncentraty w formie płynu)
4. Dezynfekcji małych, trudno dostępnych powierzchni (gotowe do użycia spraye alkoholowe i bezalkoholowe, gotowe chusteczki nasączone płynem dezynfekcyjnym alkoholowe i bezalkoholowe, suche chusteczki do zalewania płynem).

Równie ważnym czynnikiem są substancje aktywne, które zostały użyte przy projektowaniu środków dezynfekcyjnych. W dostępnej ofercie znajdziemy preparaty do dezynfekcji oparte na: alkoholach, QAV lub QAC (czwartorzędowych związkach amoniowych), związkach utleniających (TAED), aldehydach, chlorheksydyinie oraz chlorze. Należy pamiętać, że każda substancja aktywna będzie posiadała określone właściwości bójcze wobec różnych grup mikroorganizmów.

Poza prawidłowym doбором preparatu ważne jest przestrzeganie zasad bezpiecznego stosowania preparatów dezynfekcyjnych, a więc:

- roztwory używanych preparatów należy przygotować w pomieszczeniu ze sprawną wentylacją, ściśle wg wskazań producenta,
- nie można skracać lub wydłużać czasu dezynfekcji,
- nie można mieszać środków dezynfekcyjnych z preparatami myjącymi,
- narzędzia podczas dezynfekcji muszą być całkowicie zanurzone w roztworze, a przestrzenie

- muszą być całkowicie wypełnione roztworem,
 - należy dokładnie pokrywać preparatem dezynfekowane powierzchnie,
 - podczas pracy z preparatami dezynfekcyjnymi należy stosować środki ochrony osobistej (rękawice nitrylowe, fartuch foliowy, osłona twarzy).
- Tylko prawidłowo dobrane i stosowane preparaty dają gwarancję bezpieczeństwa personelu i pacjentów oraz obniżają ryzyko pojawienia się zakażeń szpitalnych.